

AGRU IN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplimentul Organului „Dumineca“.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca“.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca“.

Conferință ținută cu ocazia festivalului Agrului din 5 Noembrie 1933.

De un timp încoace avem fel de fel de serbări și zile comemorative. Avem ziua pășănilor, ziua florilor, ziua arborilor, ziua mamelor adecă proslăvirea maternității — în schimb avem din ce în ce mai puțini copii, avem ziua copiilor și avem din ce în ce mai puțini părinți cari își cresc copiii după cum ar avea datorința să o facă și așa mai departe.

Lăsând la o parte întrebarea dacă oare nu anume și intenționat se introduc aceste serbări ca să ștergă sau cel puțin să micșoreze în suflete dorul după serbătorile bisericești și fără să contestăm cu desăvârșire ori ce rost al acestor serbări, totuși trebuie să constatăm că ele servesc în mare măsură la desorientarea masselor și produc o confuziune și mai mare în privința serbătorilor adevărate.

Pentru că confuzia este destulă, bărbații merg în Dumineci și serbători la vânat, pentru că — așa spun — fiind în mijlocul naturii sunt în biserica cea mai măreață. Doamnele organizează și iau parte la baliuri și petreceri Sâmbăta pentru că Dumineca este zi de repaos se pot repausa, alții fac din serbători poezii, pentru dânsii Paștile sunt învierea naturii și ziua morșilor admirațiunea naturii, din sf. Nicolae care este un apărător al virginității și a curățeniei trușesti

și sufletești, fac figură de drac, și la ziua lui împărțesc figuri de iepuri, simbolul fecundității. Misterul sfânt și minunat al Crăciunului este transformat în povești cași când minciuna în ori care haină ar fi ea îmbrăcată ar putea servi drept mijloc de educație și cași când invențiile fie ele cât de poetice ar putea fi egalete cu realitatea serbătoarei.

Așa foarte mic este numărul acelor, pentru cari serbătorile sunt zile de comprehensiune și reculegere.

Astăzi, când la îndemnul sfântului Părinte comemorăm moartea răscumpărătoare a lui Hristos, este nimerit să vorbim ceva despre aceea considerație specială, pe care trebuie să o avem cu ocazia serbătorilor Mântuitorului. Și anume aceste zile sunt pentru noi de regulă pur și simplu zile comemorative asupra unor întâmplări de mult consumate. Ori adevărul este, că serbătorile vieții lui Isus sunt pentru tot omul în viață — tot atâtea momente dintr'un proces în curs; în acest proces stă de o parte Isus cu viața lui întreagă, cu învățătura lui întreagă, cu toate suferințele lui, cu moartea și învierea lui, cu un cuvânt este de o parte Isus întreg, de alta parte stă în fața Lui fiecare din noi separat și individual. „Hristos m'a iubit pre mine — zice Apostolul — și s'a

dat pre sine pentru mine" s'a dat pentru fiecare om separat, pentru cei din legea veche și pentru cei în afară de lege, pentru cei de astăzi și pentru cei din urmă. Ori cine se va mântui va datora mântuirea — morții lui Isus. Hristos ca om nu a putut muri decât odată, însă ca Dumnezeu a putut să facă, ca efectele morții Lui să se multiplice cu numărul oamenilor. Procesul începe pentru fiecare om cu nașterea lui și se termină în clipa morții lui.

Acest adevăr inspiră deodată încredere și frică, încredere că: fie cineva cel mai mare păcătos din lume, numărul păcatelor lui nu poate să întrecă meritele vieții și morții lui Isus, inspiră și frică pentru că fiecare om va trebui să răspundă separat pentru moartea Fiului lui Dumnezeu.

Învățatul steu, profesorul Hartmann nu vrea să înțeleagă, ce rost ar putea să aibă o jertfă reparatoare adusă prin substituție. El ajunge la aceasta aberație pentru că nu ia în considerare raportul, care este între om și Dumnezeu și cum că în urma acestui raport jertfa este actul cel mai sublim al cultului prin care omul poate să-și arate dependența de Dumnezeu.

A aduce jertfă este o manifestare tot atât de generală în viața omenirii ca religia peste tot și ca rugăciunea și simbolismul religios în special. Precum aceste din urmă chiar prin universalitatea lor se prezintă ca manifestări naturale indispensabile ființei omenești, așa și jertfa.

Jertfa reparatoare și satisfacția sunt pretinse în urma păcatului printr'o necesitate morală.

Este adevărat, că dorința omului de a expia păcatul s'ar manifesta mai energic, dacă și-ar jertfi viața proprie. Cunoaștem multe popoare, cari nu au putut scăpa de povara conștiinței pentru păcatul săvârșit de Adam, decât prin nimicirea lor proprie.

Biserica catolică ne învață, că vătămarea ființei supreme a fost de așa natură, că chiar dacă s'ar fi jertfit toți oamenii, ofensa adusă nu ar fi fost reparată. Jertfa a trebuit

să fie în raport cu omul care aduce jertfa de o parte și cu Dumnezeu care era de expiat de alta parte. Isus a fost în raport cu omul, că era om adevărat și era în raport desăvârșit cu Dumnezeu, că era a doua persoană din sf. Treime.

Opera de mântuire nu numai că a fost în deplină conformitate cu aspirațiile cele mai mărețe ale sufletului omenesc, ci au fost chiar prefigurate în principalele sisteme religioase păgâne.

El este salvatorul profețit de Mengtse, care ca fiu a lui Tien — adeca a cerului — are să vină ca marele sfânt din apus, după care aspirau neamurile, cum aspirau câmpurile vestejite după ploaie.

El a fost singurul adevărat Avatara ca Dumnezeu intrupat care a armonizat contrastul între suflet și natură, și-a ridicat de pe conștiința împovărată a omului groaza, care îndeamnă pe hinduși la teribilele lor macerațiuni.

Ideea despre un Dumnezeu care suferă, moare și înviează și de care idee este pătruns cultul lui Osiris, ideea despre Mithra intermediarul între om și Dumnezeu este realizat în Hristos. El este adevăratul povătuitor al sufletelor pe care religia Druidelor a venerat-o în HU, dumnezeul lor.

Religia Germanilor spune limpede, că zeii lor nu vor trăi în veci, că ei sunt zei numai pentru a lupta în această viață și că după căderea lor va veni acel Dumnezeu bogat, acel mare Tată al tuturor, căruia nimenea nu-i poate da un nume, care este puternic în judecată și a cărui pace veșnică nu va fi tulburată.

Povestea cu luminosul, frumosul și candidul Baldur, iubitul zeilor, care trăiește numai ca să moară, care moare nevinovat și pentru moartea căruia se indoliează natura întreagă este în acel raport cu religia creștină, în care este lumina de lună plină, cu lumina zilei.

Dacă sistemele religioase l-au prefigurat pe Mântuitor, geniile mari l'au presimțit.

(Va urma.)